

Kultuuriministri määruse „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline kultuurikorraldajatele“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Kultuuriministri määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) reguleerib COVID-19 puhangust tingitud erakorralise abi andmist nendele valdkondlikele kultuurikorraldajatele, kelle põhitegevus on Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduses nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ kehtestatud piirangute tõttu täielikult peatatud või oluliselt piiratud. Riigi 2021. aasta lisaeelarvega on nähtud ette rahalised vahendid COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tulenevate piirangute mõju leevendamiseks. Lisaeelarvega soovitakse leevendada piirangutest tulenevaid kahjusid piirangutest otseselt mõjutatud sektorites ning kiirendada kriisist välja tulemist. Meede on vajalik pehmemdamaks COVID-19 kriisi ja kehtestatud piirangute mõju kultuurisektorile. Antud meetme kogumaht on 8 850 000 eurot.

Täpsemad tingimused on välja töötatud sõltuvalt sektori spetsiifikast ja kahjude esialgselt prognoositud ulatusest. Antud meetmest saavad toetust nii munitsipaal- kui ka erasektor. Riigiasutused, riigi poolt asutatud ja riigi osalusega sihtasutused ning avalik-õiguslikud juriidilised isikud antud meetme alla ei lähe. Meede ei hõlma ka filmivaldkonna organisatsioone, kellele on välja töötatud eraldi meede, mida hakkab rakendama SA Eesti Filmi Instituut.

Toetuse andmise üldtingimused on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2021. a määrusega nr 38 „COVID-19 põhjustava viiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi *üldmäärus*). Eelnõu on seotud Euroopa Komisjoni teatisega „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (ELT C 91I, 20.03.2020, lk 1–9, muudetud ELT C 112 I, 04.04.2020, lk 1–9; ELT C 164, 13.05.2020, lk 3–15; ELT C 218, 02.07.2020, lk 3–8; ELT C 340 I, 13.10.2020, lk 1–10; ELT C 34, 1.02.2021, lk 6–15, edaspidi *riigiabi ajutine raamistik*).

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi kunstide asekanstler Taaniel Raudsepp (e-post taaniel.raudsepp@kul.ee, telefon 628 2221), finantsosakonna juhataja Merju Künnapuu (e-post merju.kynnapuu@kul.ee, telefon 628 2269), õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes tegi eelnõu juriidilise ekspertiisi, ning eelnõu väljatöötamisele olid kaasatud Kultuuriministeeriumi kunstide osakond ja kultuuriväärtuste osakond sisunõunike kaudu.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 5 peatükist ja 11 paragrahvist.

1. peatükk

Üldsätted

Paragrahviga 1 kehtestatakse eelnõu reguleerimis- ja kohaldamisala.

Lõike 1 kohaselt kehtestatakse eelnõuga COVID-19 puhangust tingitud erakorralise abi saamise ning vahendite kasutamise tingimused kultuurikorraldajale, kelle tegevus on alates 11. märtsist 2021 kuni piirangute lõpuni täielikult peatatud või oluliselt piiratud Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ tõttu.

Lõike 2 kohaselt tuleb eelnõuga reguleerimata küsimustele kohaldada Euroopa Liidu vastavaid õigusakte, kui toetust antakse riigiabina või vähese tähtsusega abina, ja haldusmenetluse seadust. Euroopa Liidu vastavate õigusaktide all on mõeldud Euroopa Komisjoni riigiabi ajutise raamistiku reeglistikku, selle alusel toetuse andjale eraldatud riigiabi loas kehtestatud tingimusi ning teisi Eestile otsekohaldavaid õigusakte, mistõttu tuleb eelnõu kehtestamises ja toetuse andmise ülesannete täitmisel juhendada osapooltel otse neist. Haldusmenetlusele tuleb kohaldada haldusmenetluse seaduse sätteid kooskõlas eelnõus sätestatud korra ja erisustega.

Lõike 3 kohaselt ei kohaldata eelnõu taotlejatele, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks. Nimetatud nõue tuleneb riigiabi reeglitest ning siin ei saa rakendada võimalust, et kui tagasimaksmise nõue on küll esitatud, kuid tähtaeg ei ole saabunud, võib uut toetust taotleda. Toetust ei saa, kui varasema nõude kohaselt tagasimaksmisele kuuluv toetus on tagasi maksmata, olenemata sellest, kas tähtaeg on saabunud või mitte.

Lõige 4 piirab eelnõu kohaldamist ning sätestab, et kui antakse vähese tähtsusega abi, ei tohi seda kasutada näiteks tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt sellisele abile, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega, ning ka abile, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel.

Lõikes 5 sätestatakse riigiabi taotlejale nõue, et ta ei tohi olla Euroopa Liidu õiguse kohaselt raskustes 31. detsembri 2019. a seisuga. Raskuses oleva ettevõtja definitsioon on toodud grupierandi määruse artikkel 2 punktis 18. Taotleja ei tohi vastata alltoodud tunnustele.

1. Kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga, välja arvatud alla kolme aasta tegutsenud väikese/keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi *VKE*)), kes on akumulieritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumulieritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse tulemuse, mis ületab poole märgitud osa- või aktsiakapitalist. Piiratud vastutusega äriühinguteks loetakse osatühing, millel on osadeks jaotatud osakapital, ja aktsiaselts, millel on aktsiateks jaotatud aktsiakapital.

2. Äriühing, välja arvatud alla kolme aasta tegutsenud VKE, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest ja kes on kaotanud kogunenud kahjumi tõttu üle poole oma arvetel olevast kapitalist.

3. Kui asjaomase ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele. Maksejõuetus on nähtus, mis iseloomustab ettevõtte majanduslikku seisundit, kuid ei tähenda iseenesest veel isiku pankrotti (mida reguleerib pankrotiseadus). Maksejõuetuse põhitunnus on, et võlgnik ei suuda rahuldada võlausaldaja nõudeid ning see suutmatuse ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine. Juriidilisest isikust võlgnik on maksejõuetu ka siis, kui võlgniku vara ei kata tema kohustusi ja selline seisund ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast

tulenevalt ajutine. Maksejõuetuse kontrollimisel tuleb lähtuda ettevõtte majandusaasta aruandest (bilansist).

4. Kui ettevõtja on saanud päästmisabi ning ei ole veel laenu tagasi maksnud või garantiid lõpetanud või on saanud ümberkorraldusabi ning tema suhtes kohaldatakse endiselt ümberkorraldamiskava. Riigid võivad anda kahte sorti riigiabi: üks on päästmisabi ja teine on restruktureerimisabi ja nende hulka ei loeta ajutise raamistiku alusel antavat abi. Neid antakse raskuses olevale ettevõttele selleks, et ta nendest raskustest välja tuua. Seda võib anda kümne aasta jooksul ühe korra. Restruktureerimisabi on ümberkorraldusabi.

5. Ettevõtja puhul, kes ei ole VKE, kui viimase kahe aasta jooksul: i) on ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus olnud suurem kui 7,5 ja ii) on ettevõtja EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse olnud alla 1,0. Selle toetuse sihtrühmaks võivad olla vaid VKEd.

Riigiabi ajutise raamistiku alusel tehakse erand raskustes olemise absoluutsele keelule mikro- või väikeettevõtjate suhtes komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa tähenduses. Erand seisneb selles, et tal lubatakse olla raskustes juba 31. detsembril 2019. a, tingimusel, et tema suhtes ei kohaldata riikliku õiguse alusel maksejõuetusmenetlust ja et ta ei ole saanud päästmisabi ega ümberkorraldamisabi.

Lõikes 6 sätestatakse toetuse taotlemist ja saamist välistav asjaolu, mille eesmärgiks on vältida olukordi, kus ettevõtja saab sama perioodi, samade piirangute eest ja samal sihtotstarbel toetust mitmest kohast. Välistust ei rakendata Eesti Töötukassa meetme ja Kultuuriministeeriumi rakendatava teenuste, toodete, äriprotsesside või ärimudeli ümberkorraldamise toetusmeetme suhtes, mida rakendatakse samuti riigi 2021. a lisaeelarve vahendite arvelt.

Lõike 7 kohaselt on toetuse andja Kultuuriministeerium. Kultuuriministeerium vastutab taotlusvooru väljakuulutamise ja koordineerimise eest ehk teavitab taotlejaid ja avalikkust toetuse saamise võimalusest, menetleb taotlust ja otsustab, kas taotlus rahuldada või mitte jne.

Paragrahviga 2 kehtestatakse toetuse andmise eesmärk ja tulemus.

Toetuse andmise eesmärk on COVID-19 puhangust oluliselt mõjutatud kultuurikorraldajate jätkusuutlikkuse tagamine ja toetuse andmise tulemusena on tagatud nende majanduslik jätkusuutlikkus pärast piirangute lõppemist ja COVID-19 pandeemia raugemist.

Paragrahviga 3 kehtestatakse riigiabi reeglite kohaldumine.

Lõike 1 kohaselt võib eelnõu alusel toetuse andmine kvalifitseeruda riigiabiks konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 mõistes või vähese tähtsusega abiks konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses. Konkurentsiseaduse § 30 lõige 1 sätestab, et riigiabiks loetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi. Riigiabi konkreetset definitsiooni Euroopa Liidu toimimise leping ei anna, kuid artikli 107 lõike 1 järgi on riigiabi igasugune liikmesriigi või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikide vahelist kaubandust. Vähese tähtsusega abi hinnatakse samade kriteeriumide alusel kui riigiabi. Kõikide taotluste puhul hindab toetuse andja iga taotluse puhul eraldi, kas toetus loetakse riigiabiks, vähese tähtsusega abiks või mitte.

Lõikes 2 sätestatakse riigiabi andmisel järgitavad õiguslikud alused ning antakse viited vastavatele regulatsioonidele.

Lõike 3 kohaselt peab toetuse andja kontrollima enne riigiabi andmist, et kogu avaliku sektori

toetus ühele taotlejale riigiabi ajutise raamistiku alusel ei ületaks 1,8 miljonit eurot. Arvestusse läheb kogu riigiabina antud kriisiabi, sh eelmisel aastal antud kriisiabi. Kontrolli tehakse Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrist.

Lõikes 4 sätestatakse, et vähese tähtsusega abi andmisel tuleb muuhulgas jälgida, et ühele ettevõtjale (taotlejale) antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületaks mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul 200 000 eurot. Kogusumma all mõeldakse kogu avaliku sektori toetust kokku. Kui vähese tähtsusega abina kvalifitseeruvat toetust taotletakse suuremas summas, kui taotleja on õigustatud saama, vähendab toetuse andja taotleja nõusolekul toetuse summat kuni vähese tähtsusega abi ülemmäärani.

Lõike 5 kohaselt loetakse vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel üheks ettevõtjaks kõik sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt. Artikli 2 lõike 2 kohaselt hõlmab „üks ettevõtja“ kõik ettevõtted, mille vahel on vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- 1) ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamust;
- 2) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht-, või järelevalveorgani liikmetest;
- 3) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- 4) ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele teiste aktsionäride või osanikega üksi sellise ettevõtte aktsionäride või osanike häälteenamust.

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, mis on eelmainitud punktides 1–4 kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu. Vähese tähtsusega abi maksimaalse määra väljaselgitamisel vaadeldakse ettevõtete seoseid riigipõhiselt. Euroopa Komisjon on „ühe ettevõtja“ mõiste sisustamisel lähtunud asjaolust, et konkurentsieeskirjade kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist ning Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et kõiki sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitleda ühe ettevõtjana.

Lisaks võetakse toetuse andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreeglid. See tähendab, et üldise, põllumajandusliku ja kalamajandusliku vähese tähtsusega abi summad ei tohi kokku ületada 200 000 eurot kolmeks majandusaastaks. Nimetatud kumuleerimisreegleid on arvesse võetud ka riigiabi ja vähese tähtsusega abi registris, mis tähendab, et sealt nähtub, millist liiki ja kui palju vähese tähtsusega abi on ettevõtjale antud.

Lõike 6 kohaselt saab riigiabi ajutise raamistiku alusel kriisiabi anda ehk taotluse rahuldamise otsuse teha pärast seda kui Euroopa Komisjon on teinud vastava otsuse ehk meetme heaks kiitnud. Toetuse andja esitab loa taotluse Euroopa Komisjonile peale eelnõu jõustumist. Riigiabi ajutise raamistiku alusel saab toetuseid riigiabina eraldada kuni 31.12.2021.

2. peatükk

Nõuded taotlejale ja taotlusele ning toetuse taotlemine

Paragrahviga 4 kehtestatakse nõuded taotlejale.

Lõikes 1 kehtestatakse subjektide ring, kellele toetus on suunatud. Antud meetmest saavad toetust nii munitsipaal- kui ka erasektor. Välistatud on füüsilisest isikust ettevõtjad, riigiasutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja ka riigi poolt asutatud või riigi osalusega

sihtasutused, sest neile on riik loonud eraldi meetmed.

Lõikes 2 defineeritakse valdkondade lõikes kultuurikorraldaja.

Lõikega 3 kehtestatakse täpsustavad nõuded taotlejale.

Punkti 1 kohaselt saab toetust Eesti äriregistris või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris registreeritud taotleja, kelle tegevus on eelnõu § 1 lõikes 1 toodud perioodil oluliselt piiratud kehtestatud piirangute tõttu.

Punkti 2 kohaselt kontrollitakse, et taotleja suhtes ei ole välja kuulutatud pankrotti, ta ei ole likvideerimisel ega sundlõpetamisel. Teavet pankroti, likvideerimise ja sundlõpetamise menetluse kohta saab äriregistrist, samuti väljaandest Ametlikud Teadaanded.

Punktis 3 sätestatakse, et taotlejal ei tohi olla ajatamata maksu- või maksevõlga riigile taotluse esitamise seisuga või on need ajatatud. Kui taotlejal on maksu- ja maksevõlad, mis ei ole ajatatud, ei ole nimetatud nõue täidetud. Maksu- ja maksevõla puudumisega arvestamise eesmärk on toetada taotlejat, kellel ei ole tekkinud riigi ees rahalist võlga.

Punktis 4 sätestatakse, et taotlejal ei tohi olla äriregistrile majandusaasta aruande ega maksudeklaratsioonide esitamise võlga kui see on kohane arvestades taotleja õiguslikku vormi.

Punktis 5 sätestatakse, et toetust ei anta, kui taotlejale on tehtud tagasinõudmise otsus mõne varasema toetuse raames ja tagasinõudmise otsuse kohaselt on tagasimaksmisele kuuluv toetus tagasi maksmata. Silmas peetakse sellist olukorda, kus toetuse tagasimaksmiseks ette nähtud tähtaeg on möödunud, sealhulgas ajatamisgraafiku alusel, kuid toetust ei ole ette nähtud mahus tähtaja jooksul tagasi makstud. Nõude mõte ei ole kohustada tagasimaksmisele kuuluvat toetust tagasi maksuma enne tagasimakse tähtaega, vaid sellega ajendatakse tagasimaksmisele kuuluvat toetust maksuma tagasi tähtajaks.

Paragrahv 5 kehtestab üksikasjalikud nõuded taotlusele ehk milliseid andmeid ja dokumente peab taotlus sisaldama.

Paragrahviga 6 sätestatakse taotluse esitamise regulatsioon.

Lõike 1 kohaselt kinnitab taotlusvooru eelarve kultuuriminister. Toetuse taotlemine toimub vooruliselt.

Lõike 2 kohaselt teavitab toetuse andja taotlusvooru avamisest, taotluste esitamise tähtajast ja taotlusvooru eelarvest oma veebilehel vähemalt kolm kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

Lõigetes 3-5 sätestatakse, et taotlus tuleb esitada § 6 lõike 2 kohaselt teatatud tähtaja jooksul. Kõiki ühte taotlusvooru esitatud taotlusi menetletakse samal ajal. Tähtajaks esitatud taotlus peab olema esitatud ettenähtud viisil ja vormil koos nõutud dokumentidega. Taotlemine toimub Kultuuriministeeriumi toetuste taotlemise e-keskkonna kaudu.

Kui taotluse esitamisel esineb e-keskkonnas tehniline viga ja selle tõttu ei ole võimalik taotlust tähtpäevaks esitada, loetakse taotlus siiski tähtpäevaks esitatuks, kui see on toetuse andjale saadetud tehnilise vea likvideerimise järgsel tööpäeval.

3. peatükk

Toetuse suurus

Paragrahviga 7 kehtestatakse toetuse suurus ja arvestamise alus.

Lõigetes 1-5 kirjeldatakse toetussumma arvutamise aluseid olenevalt taotleja tegutsemise ja majandusaasta pikkusest. Toetussumma arvutamise aluseks on 2,5 kuu keskmine käive ning toetus ühe taotleja kohta ei saa olla suurem kui 150 000 eurot. Tuginedes välja töötatud meetodikale, arvutab toetussumma toetuse andja.

Lõike 6 kohaselt leitakse toetussumma taotleja kohta proportsionaalsuse põhimõttel arvestades taotlejate põhjendatud maksimaalsed vajadused ning taotlusvooru eelarve vahe. Taotlejate maksimaalset vajadust vähendatakse protsendimääras, mille võrra ületab koguvajadus taotlusvooru eelarvet. Kui koguvajadus ületab taotlusvooru eelarvet vähendatakse kõikide taotlejate maksimaalset vajadust võrdselt teatud protsendi võrra, kuni taotlejatele eraldatav summa saab võrdseks taotlusvooru eelarvega.

Lõigetes 7-9 kirjeldatakse taotlejate juriidilise vormi lõikes, mida täpselt käibe hulka arvestatakse.

Lõike 10 kohaselt kehtestatakse toetuse minimaalne eraldatav summa. Toetust ei maksta, kui toetuse arvestuslik suurus on väiksem kui 500 eurot. Toetuse arvestuslik summa saadakse kasutades esmalt eelnõu § 7 lõigetes 1, 2, 3, 4 või 5 toodud meetodikat ning seejärel lõikes 6 toodud meetodikat.

Lõikes 11 täpsustatakse, et eelnõu § 7 lõigetes 1-5 nimetatud käibe hulka ei arvata toetuseid ja annetusi.

4. peatükk

Taotluse menetlemine ja toetuse maksmine

Paragrahviga 8 kehtestatakse taotluse menetlemise kord.

Lõikes 1 sätestatakse, et toetuse andja menetleb taotlust kuni 30 tööpäeva taotlusvooru sulgemisest arvates. Haldusmenetluse seaduse § 41 järgi tuleb haldusorganil juhul, kui tal ei ole võimalik haldusakti anda või toimingut sooritada ettenähtud aja jooksul, teha viivitusega teatavaks tõenäoline aeg ning näidata tähtajast mittekinnipidamise põhjus.

Lõike 2 kohaselt jäetakse taotlus läbi vaatamata, kui seda ei ole tähtajaks esitatud või kui taotlus ei vasta eelnõu § 1 lõigetes 3, 5 või 6 ning § 3 lõigetes 3 või 4 sätestatud tingimustele. Kui taotlust ei esitata tähtajaks, ei ole tehniliselt e-keskkonnas võimalik taotlust esitada.

Lõike 3 kohaselt võib toetuse andja taotluse esitamise tähtaja ennistada. Tähtaega võib ennistada toetuse andja omal initsiatiivil või taotleja taotlusel. Mõlemal juhul peab ennistamiseks olema mõjuv põhjus.

Lõigete 4 ja 5 kohaselt võib toetuse andja juhul, kui taotluse läbi vaatamise käigus selgub, et taotlus ei ole piisavalt selge ja/või selles esinevad puudused, küsida taotlejalt selgitusi ja lisadokumente taotluses esitatud andmete kohta või nõuda taotluse täiendamist või muutmist. Taotlejale edastatakse e-keskkonna kaudu vastavasisuline teade, milles on kirjeldatud asjaolud, mis vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisateavet, ning märgitud tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Puuduste kõrvaldamiseks võib toetuse andja anda taotlejale kuni viis tööpäeva, mil peatub eelnõu § 8 lõikes 1 toodud taotluse menetlemise aeg. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.

Toetuse andja jätab taotluse läbi vaatamata, kui taotleja ei ole eelnõu § 8 lõikes 5 sätestatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud või kui puuduste kõrvaldamise raames esitatud lisateave

ei anna ikkagi alust lugeda nõuet täidetuks. Otsus edastatakse taotlejale e-keskkonna kaudu kümne tööpäeva jooksul tähtaja saabumisest arvates.

Lõike 6 kohaselt saab toetuse andja tunnistada taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks ainult juhul, kui on täidetud kõik eelnõu § 4 ja 5 sätestatud nõuded. Juhul kui taotleja ja/või taotluse vastavuskontrolli tulemusena ilmneb puudus, mida ei ole võimalik kõrvalda või seda ei kõrvaldata, tunnistab toetuse andja taotleja ja/või taotluse nõuetele mittevastavaks ning teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Paragrahv 9 nähakse ette taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused ja kord ning üldised alused.

Lõikes 1 sätestatakse, kes teeb taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise otsuse.

Lõike 2 kohaselt rahuldatakse taotlus juhul, kui taotleja ja taotlus vastavad eelnõus nimetatud nõuetele.

Lõike 3 kohaselt võib taotluse rahuldada osaliselt. Osaline taotluse rahuldamise otsus tehakse taotlejaga eelnevalt kooskõlastatult ning selles fikseeritakse, millises ulatuses taotlus rahuldatakse. Osaline rahuldamine on põhjendatud kui taotleja taotleb riigiabi või vähese tähtsusega abi ning eelnõu §-s 7 toodud metoodika alusel arvatatud toetussummat tuleb vähendada eelnõu § 3 lõigetes 3 või 4 toodud asjaolude tõttu. Osalise rahuldamise korral on toetuse andjal kohustus taotleja ära kuulata. Kui kokkulepet ei saavutata, jäetakse taotlus rahuldamata.

Lõike 4 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui taotleja ja/või taotlus ei vasta kas või ühele eelnõus sätestatud nõudele, kui taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil, taotleja ei võimalda teha taotluse nõuetele vastavuse kontrolli, toetuse arvestuslik suurus jääb alla toetus miinimum summat või taotleja ei ole nõus taotluse osalise rahuldamise ettepanekuga.

Lõike 5 kohaselt saadetakse taotlejale tema kohta tehtud otsus e-keskkonna kaudu.

Paragrahviga 10 sätestatakse toetuse maksmise tingimused. Toetus makstakse toetuse saajale ühes osas kümne tööpäeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

5. peatükk

Toetuse tagasinõudmine

Paragrahviga 11 reguleeritakse toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist ja toetuse tagasimaksmist nimetatud otsuse alusel. Toetust taotledes nõustub taotleja toetuse eraldamise tingimustega, sealhulgas kohustusega maksta toetus tagasi, kui toetust on saadud mõnel toetuse tagasinõudmise aluse esinemisel.

Lõikes 1 sätestatakse, millal tehakse otsus toetuse tagasinõudmise kohta.

Lõike 2 kohaselt võib toetuse tagasinõudmise otsuse tegemise otsustamiseks ja vormistamiseks jätta kolme aasta pikkuse varuaja ehk toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul toetuse saaja viimase kohustuse täitmise lõppemisest. Erisus on ebaseadusliku, väärkasutatud või ühisturuga kokkusobimatu riigiabi korral. Sellisel juhul võib toetuse tagasinõudmise otsuse teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale toetuse eraldamist. Ebaseaduslikuks riigiabiks loetakse nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (kodifitseeritud tekst) (ELT L 248, 24.09.2015, lk 9–29), artikli 1 punktis f nimetatud abi. Riigiabi väärkasutamiseks loetakse nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589 artikli

1 punktis g sätestatud. Ebaseaduslik riigiabi on uus abi, mis ei ole eraldatud kooskõlas riigiabi reeglitega. Väärkasutatud abi on abi, mida ei ole kasutatud kooskõlas toetuse andmise tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega.

Lõike 3 kohaselt tuleb toetus tagastada toetuse tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamise päevast arvestades 60 kalendripäeva jooksul. Toetuse tagasinõudmise otsus kui haldusakt hakkab haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 järgi kehtima alates selle kättetoimetamisest koostoimes haldusmenetluse seaduse § 62 lõike 2 punktiga 2, mille kohaselt tuleb haldusakt teha menetlusosalisele kättetoimetamisega teatavaks, kui varasem haldusakt tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse.

Enne toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist tuleb anda toetuse saajale võimalus asjaolusid selgitada ehk ta haldusmenetluse seaduse kohaselt ära kuulata. Sellega tagatakse, et toetuse saaja on tema suhtes käimas olevast menetlusest teadlik ning ta on saanud otsustamisel teada olevaid asjaolusid selgitada ja toetuse andja on saanud neid otsuse tegemisel arvesse võtta.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Eelnõus on viidatud õigusaktidele, millest tuleb riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmisel lähtuda.

4. Eelnõu mõju

Eelnõu peamine eesmärk on vähendada COVID-19 viiruse leviku pidurdamiseks seatud piirangute mõju kultuurisektorile. Toetuse eesmärgiks on leevendada piirangute mõju nendes ettevõtetes, kelle tegevus on seetõttu peatunud või oluliselt piiratud. Peamine mõju ilmneb ettevõtete majandusliku toimetuleku ja jätkusuutlikkuse tagamises. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Eelnõu rakendamiseks vajalikud kulutused

Eelnõu rakendamisega kaasnevad kulud on 8 850 000 eurot. Rakendamiseks vajalikud vahendid eraldatakse toetuse andjale riigi 2021. a lisaeelarvega. Eelnõu rakendamisega seotud eeldatavad tulud avalduvad toetuse saaja majandustulemustes ja jätkusuutlikkuses.

6. Eelnõu rakendamine ja jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu on heakskiidetud Vabariigi Valitsuse 08.04.2021. a istungil.